

Liuksemburgas, 2017 m. birželio 19 d.
(OR. en)

10238/17

CFSP/PESC 524
CSDP/PSDC 322
POLMAR 22
COPS 196
POLMIL 73
TRANS 270

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2017 m. birželio 19 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10221/17 CFSP/PESC 520 CSDP/PSDC 319 POLMAR 21 COPS 192
POLMIL 70 TRANS 269

Dalykas: Tarybos išvados dėl pasaulinio jūrų saugumo
– Tarybos išvados (2017 m. birželio 19 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl pasaulinio jūrų saugumo, kurias Taryba priėmė 2017 m. birželio 19 d. įvykusiame 3551-ame posėdyje.

Tarybos išvados dėl pasaulinio jūrų saugumo

Išvadas

1. Taryba pabrėžia ES, kaip pasaulinio jūrų saugumo užtikrintojos, vaidmenį skatinant daugiašališkumą ir teisinės valstybės principų laikymąsi jūrų srityje, įskaitant bendradarbiavimo tarptautinės teisės srityje svarbą, visų pirma visuotinį Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos (UNCLOS) taikymą laikantis Visuotinėje ES strategijoje nustatytų strateginių prioritetų ir atitinkamų Tarybos išvadų.
2. Šie atžvilgiu Taryba skatina toliau įgyvendinti ES jūrų saugumo strategiją ir prie jos pridėtą veiksmų planą, kuriuo taip pat siekiama sustiprinti bendradarbiavimą dėl ES politikos išorės ir vidaus saugumo aspektų, derinant su kitomis atitinkamomis atskirų sektorių ir regioninėmis jūrų saugumo strategijomis ir politika, taikoma ES jūrų baseinams ir bendroms jūrų teritorijoms pasaulinėje jūrų erdvėje. Taryba taip pat pabrėžia glaudų tarptautinio vandenynų valdymo ir pasaulinio jūrų saugumo ryšį, laikantis 2016 m. lapkričio 10 d. Bendro komunikato „Tarptautinis vandenynų valdymas. Mūsų vandenynų darnaus valdymo darbotvarkė“ ir 2017 m. balandžio 3 d. Tarybos išvadų, remiant visuotinės JT Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą, ir postūmį, suteiktą bendram požiūriui per pačią pirmąją JT konferenciją vandenynų klausimais, įvykusią 2017 m. birželio 5–9 d. Niujorke, ir pažymi G 7 Užsienio reikalų ministrų bendrą pranešimą dėl jūrų saugumo.
3. Taryba taip pat palankiai vertina vykdomą darbą įgyvendinant Visuotinę ES strategiją ir Europos gynybos veiksmų planą, įskaitant visų pirma tuos pasiūlymus ir veiksmus, kuriais prisidedama plėtojant stipresnius pajėgumus jūrų saugumo srityje.

Geografinė taikymo sritis

4. Taryba taip pat pabrėžia, kad svarbu laikytis jūrų saugumo prioritetų ir kad ES toliau dalyvautų sprendžiant klausimus, susijusius su Europos jūrų baseiniais, visų pirma, Viduržemio jūros, Baltijos jūros ir Juodosios jūros. Be to, Taryba skatina dėl visų Europos jūrų baseinų bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis laikantis sutartos ES politikos ir dalyvaujant ES regioniniuose daugiašaliuose forumuose, tokiuose kaip Juodosios jūros sinergija, ir skatina mokytis iš esamų geriausios praktikos pavyzdžių vykdant bendradarbiavimą regioninio jūrų saugumo srityje Baltijos jūroje.
5. Taryba pabrėžia, kad bendradarbiavimas su šalimis Arkties regione, įskaitant bendradarbiavimą Arkties taryboje, yra ES prioritetas. Atsižvelgiant į sparčiai kintančią aplinką ir naujų prekybos kelių atsivėrimą, remiantis 2016 m. birželio 23 d. Tarybos išvadomis dėl Arkties reikėtų papildomai nagrinėti galimybę ES reikšmingiau dalyvauti Arkties regione remiant regionines struktūras ir procesus.

6. Primindama 2017 m. vasario 3 d. Maltos deklaraciją ir 2016 m. kovo 18 d. ES ir Turkijos pareiškimą, Taryba palankiai vertina Viduržemio jūros regione vykdomą darbą, visų pirma FRONTEX koordinuojamas operacijas centrinėje ir rytinėje Viduržemio jūros dalyse ir EUNAVFOR MED operaciją SOPHIA tarptautiniuose vandenyse prie Libijos krantų, ir dalijimąsi informacija siekiant pagerinti bendrą jūrų saugumą. Be to ji pabrėžia, kad siekiant stiprinti vietos gebėjimus visame Viduržemio jūros regione svarbu užtikrinti glaudų Viduržemio jūros regiono šalių ir regioninių organizacijų bendradarbiavimą bei tarpregioninį bendradarbiavimą. Taryba palankiai vertina, kad šiuo metu siekiama sukurti Viduržemio jūros regiono tinklą „Seahorse“ siekiant sustiprinti Šiaurės Afrikos šalių bendradarbiavimą ir padidinti jų gebėjimus kovoti su neteisėta migracija ir neteisėta prekyba stiprinant jų sienų stebėjimo sistemas. Taryba ragina atitinkamas ES agentūras, *inter alia*, Europos jūrų saugumo agentūrą (EMSA), Europos palydovų centrą (SATCEN), Europos žuvininkystės kontrolės agentūrą (EŽKA), Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą (FRONTEX) ir Europos sienų stebėjimo sistemą (EUROSUR), toliau plėtoti bendrą informuotumo apie padėtį Viduržemio jūroje vaizdą, tuo pačiu visiškai sukuriant Jūrų stebėjimo tinklą (MARSUR) ir pradedant jo veiklą remiant BSGP, taip pat visapusiškai pasinaudojant būsima bendra keitimosi informacija aplinka (BKIA) ES jūrų srityje, kuri turėtų būti toliau plėtojama ir pradėta įgyvendinti. Darbas taip pat turėtų būti tęsiamas su Jungtinių Tautų specializuotomis agentūromis, tuo pačiu kuo geriau pasinaudojant bendro informuotumo ir konfliktų vengimo Viduržemio jūroje (SHADE MED) mechanizmu. Be to, Taryba palankiai vertina MED 7 vaidmenį didinant informuotumą apie jūrų saugumo iššūkius Viduržemio jūroje.

7. Taryba palankiai vertina patirtį, įgytą laikantis visapusiško ES požiūrio kovojant su piratavimu prie Somalio krantų ir Somalio pusiasalyje; siekdama įveikti iššūkius kitose nesaugiuose jūrų regionuose, ES turėtų toliau juo vadovautis ir remtis, palaikydama partnerystės santykius ir dialogą su pagrindiniais tarptautiniais partneriais. Ji pripažįsta EUNAVFOR operacijos ATALANTA ir trečiųjų šalių karinių jūrų pajėgų indėlį veiksmingai atgrasant nuo piratavimo ir ginkluotų plėšimų prie Somalio krantų, užkertant šiai veiklai kelią ir kovojant su ja, ir užtikrinant regioninį saugumą. Patirtis rodo, kad svarbu ne tik imtis kovos su piratavimu veiksmų, bet tiek pat svarbu ir tai, kad jūrų pramonė taikytų geriausią valdymo praktiką ir kartu naudotųsi ginkluota apsauga prekiniuose laivuose. Taip pat EUCAP Somalia ir papildomos pajėgumų stiprinimo programos reikšmingai prisidėjo prie regiono saugumo ir stabilumo, laikantis Somalio pusiasaliui skirtos ES strateginės programos ir atitinkamo 2015–2020 m. ES regioninio veiksmų plano. Taryba pabrėžia vietinio ir regioninio savarankiškumo svarbą ir šiuo atžvilgiu palankiai vertina Kontaktinės grupės dėl piratavimo jūroje prie Somalio krantų vykdomą darbą. Tuo pačiu ji pažymi, kad esminės piratavimo Somalyje priežastys dar nepanaikintos, nuolatinio dėmesio reikalauja ir įvairių formų jūrų nusikalstamumas vakarinėje Indijos vandenyno dalyje ir Raudonosios jūros regionuose.

8. Taryba palankiai vertina nuolatinę ES vykdomą pajėgumų stiprinimo veiklą remiant Gvinėjos įlankoje esančias pakrantės valstybes ir regionines organizacijas, pavyzdžiui, ECCAS ir ECOWAS, laikantis Jaundės (Yaoundé) proceso. Taip pat ji palankiai vertina svarbų Didžiojo septyneto (G7)⁺⁺ Gvinėjos įlankos draugų grupės indėlį ir atkreipia dėmesį į ir toliau sėkmingai veikiančią bendrą Jungtinės Karalystės ir Prancūzijos atskaitomybės mechanizmą – Prekybai aktualus informuotumas apie padėtį jūroje – Gvinėjos įlanka. Taryba pabrėžia veiksmingo regiono valstybių bei suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo ir jų savarankiškumo vietos lygmeniu poreikį, įskaitant bendradarbiavimą jūrų stebėjimo sektoriuje, taip pat ir operatyviniu lygmeniu. Taryba palankiai vertina ES valstybių narių dvišales iniciatyvas regione ir pabrėžia būtinybę jas derinti su dabar vykdomomis ES iniciatyvomis. Ji taip pat susirūpinusi pažymi, kad Gvinėjos įlankos regione nuolat susiduriama su piratavimo ir ginkluotų plėšimų, per kuriuos vis dažniau dėl išpirkos grobiami žmonės, atvejais, ir palankiai vertina numatomą ES pajėgumų stiprinimo veiklos didinimą regione, ypač daug dėmesio teikiant teisiniui sektoriui ir teisinės valstybės principams jūroje ir sausumoje. Taip pat Taryba ragina regiono valstybes pritaikyti savo teisines sistemas siekiant efektyviau kovoti su piratavimu, ginkluotais plėšimais ir kitomis nusikaltimų jūrose formomis.
9. Taryba pabrėžia, kad įtampa jūrų saugumo srityje visame Indijos vandenyne ir Ramiajame vandenyne auga, ir ragina ES ir jos valstybes nares remti pasitikėjimo didinimo priemones siekiant laikantis UNCLOS nuostatų kovoti su įtampą keliančiais veiksniais Pietų Kinijos jūroje bei dalytis savo gera patirtimi taikaus ginčų sprendimo srityje, įskaitant konkretaus bendradarbiavimo vystant bendrą vandens išteklių valdymą ir užtikrinant jūrų aplinkos apsaugą plėtojimą. Taryba palankiai vertina pažangą ASEAN valstybių narių ir Kinijos vedamose derybose dėl bendrojo susitarimo dėl elgesio kodekso Pietų Kinijos jūroje. Ji mano, kad šis bendrasis susitarimas yra daug žadantis postūmis siekiant, kad elgesio kodeksas būtų veiksmingas. Taryba pabrėžia, kad svarbu bendradarbiauti tarptautinės teisės ir UNCLOS nustatytų ginčų sprendimo mechanizmų srityje.

Bendradarbiavimas su kitomis tarptautinėmis organizacijomis

10. Taryba skatina bendradarbiavimą su kitais susijusiais tarptautiniais partneriais ir organizacijomis, visų pirma JT. Šiuo požiūriu reikėtų skatinti bendradarbiavimą tarp ES ir JT sistemos, įskaitant JT agentūras. Taryba palankiai vertina JT indėlį skatinant visuotinį UNCLOS taikymą bei Tarptautinės jūrų organizacijos ir JT narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro darbą siekiant užtikrinti saugias jūras ir vandenynus. Tuo pat metu ji palankiai vertina 2016 m. liepos 25 d. JT Generalinio Sekretoriaus ataskaitą ir Generalinės Asamblėjos Rezoliuciją A/71/463 dėl atliekų iš jūrose paskandintų cheminių ginklų amunicijos.
11. Taryba palankiai vertina padarytą pažangą stiprinant ES ir NATO bendradarbiavimą jūrų saugumo srityje ir skatina toliau daryti pažangą sprendžiant jūrų srities klausimus, įskaitant mūsų jūrų pajėgumų stiprinimo pastangų papildomumo užtikrinimą laikantis 2016 m. liepos 8 d. Varšuvoje pasirašytos Europos Vadovų Tarybos pirmininko, Europos Komisijos pirmininko ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) generalinio sekretoriaus bendros deklaracijos. Taryba pabrėžia, kad ES ir NATO bendradarbiavimas ir toliau turi vykti visapusiškai laikantis kiekvienos organizacijos įtraukties, abipusiškumo ir sprendimų priėmimo autonomiškumo principų.
12. Taryba pažymi, kad tarptautinis bendradarbiavimas su Pietryčių Azijos valstybių asociacija (ASEAN) ir kitais Azijos partneriais yra svarbus Europos Sąjungos žingsnis šiame regione. Šiuo požiūriu Taryba palankiai vertina būsimą ES bendrą pirmininkavimą ASEAN regioninio forumo (ARF) ne sesijos metu vykstančiam susitikimui dėl jūrų saugumo (2017–2020 m.), taip pat tai, kad bus surengti keli ES ir ASEAN aukšto lygio dialogo dėl jūrų saugumo susitikimai, ir tikisi aktyvesnio ES dalyvavimo Pietryčių Azijos politinėje ir saugumo struktūroje.

13. Remdamasi 2016 m. spalio mėn. Lomėje įvykusio Afrikos Sąjungos valstybių ir vyriausybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimo, skirto jūrų saugumo, saugos ir vystymosi klausimams, pozityviais rezultatais, Taryba pabrėžia, kad ES labai svarbu palaikyti savo bendradarbiavimą su Afrikos šalimis ir organizacijomis partnerėmis, įskaitant dėl mėlynosios ekonomikos klausimų, ir gilinti dialogus dėl jūrų saugumo įvairiuose forumuose, įskaitant būsimą Afrikos ir ES aukščiausiojo lygio susitikimą Abidžane. Šiomis aplinkybėmis ji remia Afrikos Sąjungos pastangas propaguoti jūrų saugumą ir vystymąsi, įskaitant spartų Lomės chartijos įsigaliojimą.

Tolesni veiksmai

14. Pripažindama, kad jūrų saugumas yra esminė išankstinė vystymosi, darbo vietų kūrimo, jūrų ir jūrinės aplinkos mokslinių tyrimų bei pasaulinio vandenynų valdymo sąlyga, Taryba palankiai vertina tai, kad Europos Sąjunga 2017 m. spalio 5–6 d. Maltoje rengia ketvirtąją konferenciją „Mūsų vandenynas“ ir tikisi, kad visi dalyviai prisiims įsipareigojimus, kuriais prisidės prie valdomų vandenynų saugaus, švaraus ir tvaraus naudojimo.
15. ES pakartoja raginimą visapusiškai laikytis tarptautinės teisės ir ją taikyti, įskaitant UNCLOS. Taryba pabrėžia, kad svarbu užtikrinti atvirosios jūros laisvę, laivybos išskirtinėse ekonominėse zonose ir skrydžių virš jų laisvę, taikaus plaukimo teisę teritorinėse jūrose ir tranzitinio plaukimo sąsiauriais teisę, taip pat didinti laivybos saugumą, kaip nurodyta UNCLOS. Taip pat ji pabrėžia trečiųjų šalių pareigas išskirtinėse ekonominėse zonose, akcentuodama, kad svarbu apsaugoti pakrantės valstybių suverenias teises ir jurisdikcijos teises pagal UNCLOS V ir VI dalis. Taip pat ji pabrėžia poreikį užtikrinti, kad būtų apsaugotas valstybių suverenumas ir jų suverenios teisės žvalgyti ir eksploatuoti savo gamtos išteklius.

16. Taryba laukia tolesnių veiksmų įgyvendinant pritaikytą ES atsaką siekiant gerinti jūrų saugumą visuose pagrindiniuose viso pasaulio jūrų regionuose ir pabrėžia, kad reikia nuolat laikytis visapusiško požiūrio siekiant prisidėti prie pasaulio jūrų erdvės stabilumo ir saugumo kovojant su jūrų nesaugumu ir propaguojant globalaus masto gerą valdymą jūroje, laikantis Visuotinėje ES strategijoje ir kitose atitinkamose ES politikos srityse nustatytų prioritetų ir principų.
-